

03061-792/2
25 MAR 2019

Број:

Датум:

Тел./ факс +38111/ 2602-653, 2604-928

Централа: +38111/ 2695-605

Лиценца бр.0001 Услуга домског смештаја

Лиценца бр.0002 Услуга помоћи у кући

У складу са чланом 63. став 3 Закона о јавним набавкама, наручилац даје следеће

Појашњење у вези са припремом понуде за ЈН 7/2019

НАБАВКА ОПРЕМЕ ЗА КУХИЊУ

Дана 22.03.2019. године примили смо електронску пошту следећег садржаја:

Сагласно члану 63. став 2. ЗЈН, молимо Вас за додатна појашњења конкурсне документације јавне набавке: Набавка опреме за кухињу: ЈН бр. 7/2019

1. Конкурсном документацијом предметне јавне набавке у поглављу “Услови за учешће у поступку јавне набавке из чл. 75 и 76 Закона под тачком 1.2 додатни услови, у погледу финансијског капацитета, одељак 1. (стр. 5/51), на следећи начин: “Да понуђач ради јасне процене нивоа ризика (историјат плаћања, обим и стабилност пословања, показатељ ликвидности, показатељ структуре средстава и извора средстава, показатељ успешности) мора да има скоринг оцену нивоа Б или А, за период 2015, 2016. И 2017. год.“

Питање: Члан 18.став 1.Методологије за утврђивање података о бонитету привредних друштава, задруга, установа и предузетника и давање оцене бонитета привредних друштава прописује да се скоринг утврђује на основу података из финансијских извештаја за последњих пет година.

Члан 21.став 9. наведене Методологије прописује да се исказује и скоринг области, односно сектора у којима привредно друштво послује. За област Трговина на велико (осим трговине моторним возилима и мотоциклима) прихватљив је скоринг: добар бонитет ЦЦ, а за сектор Трговина на велико, такође је прихватљив скоринг: добар бонитет ЦЦ.

Сагласно наведеном, ваш захтев додатног услова у погледу финансијског капацитета, да је Бонитет понуђача оцењен са најмање “веома добар бонитет“ садржи дискриминаторске елементе, па Вас молимо да у овом делу одговарајућом изменом конкурсне документације омогућите услове за учешће и других понуђача, како би испоштовали начела једнакости и конкурентности понуђача у складу са одредбама Закона о јавним набавкама.

У складу са наведеним молимо Вас и за додатно појашњење да ли ће наручилац у предметном поступку јавне набавке **Набавка опреме за кухињу: ЈН бр. 7/2019**, прихватити у делу додатних услова у погледу финансијског капацитета да је Бонитет понуђача оцењен са најмање “добар бонитет“ ЦЦ.

2. Конкурсном документацијом предметне јавне набавке у поглављу “Услови за учешће у поступку јавне набавке из чл. 75 и 76 Закона под тачком 1.2 додатни услови, у погледу кадровског капацитета, одељак 2. (стр. 5/51), на следећи начин: “Да има најмање 10 радно ангажованих радника.

Доказ: копије М обрасца за запослена лица, копије МУН обрасца за радно ангажована лица. Уколико су радно ангажована лица доставити копију уговора о радном ангажовању.“

Питање: Конкурсна документација у делу доказа којима понуђачи треба да докажу испуњеност додатног услова у погледу кадровског капацитета је непрецизна. Наиме, поред запослених лица (одређено/неодређено време), радно ангажовање лица у смислу Закона о раду подразумева више модалитета. Сагласно томе, наручилац је био дужан да у конкурсној докуменацији, у конкретним условима, наведе који облик радног ангажовања, сходно позитивним законским прописима којима је регулисана предметна област – област радних односа, прати МУН образац, као законом прописан образац пријаве о уплати доприноса.

У складу са наведеним, молимо Вас да, у наведеном делу, измените конкурсну документацију, прецизирањем доказа у наведеном смислу.

3. Конкурсном документацијом предметне јавне набавке у поглављу “Услови за учешће у поступку јавне набавке из чл. 75 и 76 Закона под тачком 1.2 додатни услови, у погледу пословног капацитета, одељак 3. (стр. 5/51), на следећи начин: “Да понуђач поседује важеће сертификате ИСО 9001, ИСО 14001, ОХСАС 18001, ИСО 50001 за професионалну угоститељску опрему и СМЕ ЕХЦЕЛЕНТ издате од акредитоване институције.

Доказ: Копије важећих сертификата ИСО 9001, ИСО 14001, ОХСАС 18001, ИСО 50001 за професионалну угоститељску опрему и СМЕ ЕХЦЕЛЕНТ издате од акредитоване институције.“

Питање: ISO 50001 (Energy Management System)-енергетски менаџмент је један од најновијих стандарда из области система менаџмента и представља одговор на потребу за управљање потрошњом енергије. Овај стандард је пре свега намењен индустрији. У Србији постоји тек неколико организација које су успешно оствариле сертификацију Система менаџмента енергијом у складу са међународним стандардом ИСО 50001. Међу сертикованим правним субјектима су на пример: ЈП „Транснафта“ Панчево-делатност: транспорт нафте нафтводом, „Енерготехника – Јужна Бачка д.о.о.“ Нови Сад-делатност: реализација пројеката из области термоенергетике, нафте и гаса,

„ЕлектроВат д.о.о.“ Чачак и Београд- делатност: производња, пројектовање, мерење у електротехници.

Члан 76.став 2. ЗЈН прописује да наручилац у конкурсној документацији одређује додатне услове за учешће у поступку јавне набавке имајући у виду предмет јавне набавке.

Овде напомињемо да је процес увођења стандарда ISO 50001 у зачетку те да још није присутан код већег броја понуђача, па овај захтев садржи дискриминаторски фактор, будући да не омогућава ефективну конкуренцију и учешће већег броја понуђача. При томе, овај стандард је карактеристичан првенствено за индустрију, те у овом тренутку још увек није типичан за профил могућих, потенцијалних понуђача у овом поступку јавне набавке. Уз то, за већи део позиција из техничке спецификације опредметне набавке захтев за овим стандардом је излишан.

Са наведеног, молимо наручиоца да у овом делу измени конкурсну документацију тако што би изоставио захтев да понуђачи поседују важећи сертификат ISO 50001.

4. Конкурсном документацијом предметне јавне набавке у поглављу „Услови за учешће у поступку јавне набавке из чл. 75 и 76 Закона под тачком 1.2 додатни услови, у погледу техничког капацитета, одељак 4. под Ц (стр. 6/51), на следећи начин: „Да поседује 3 комплета браварског алата.

Доказ: Пописна листа на дан 31.12.2018.године, или рачун за купљено основно средство из 2019. године или уговор о изнајмљивању, копија одговарајућих атеста и исправности примењених мера за безбедност и заштите на раду исте.

Питање: У овом делу захтев конкурсне документације је непрецизан. Овде недостаје спецификација браварског алата из које би понуђачи могли да буду у сазнању шта наручилац подразумева под браварским алатом. Начин на који је овај захтев са наведеним доказима постављен у конкурсној документацији омогућава да сваки од понуђача на овај захтев одговоре на свој начин, различит од начина других понуђача, те да овај услов испуње потпуно различито, те да оцена испуњености овог условия буде произвољан што ствара неједнак положај понуђача, што је свакако супротно одредбама члана 12.ЗЈН. Подсећања ради, члан 106.став1.тачка 2.ЗЈН прописује, као битне недостатке, због којих ће наручилац одбити понуду, ако понуђач не докаже да испуњава додатне услове, па наведене околности нису без утицаја на оцену прихватљивости понуде понуђача.

Сагласно наведеном, молимо наручиоца да и у овом делу измени конкурсну документацију тако што ће дати спецификацију захтеваног браварског алата.

5. Конкурсном документацијом предметне јавне набавке у поглављу „Услови за учешће у поступку јавне набавке из чл. 75 и 76 Закона под тачком 1.2 додатни услови, у погледу техничког капацитета, одељак 4. под А (стр. 6/51), на следећи начин: „Да понуђач поседује 3 транспортна возила, од којих једно треба да буде минималне носивости 1,3 т.

Доказ: пописна листа на дан 31.12.2018.год. или рачун за купљено основно средство из 2019. године уколико су у власништву возила, уговор о закупу уколико су изнајмљена, копије очитаних саобраћајних дозвола и важећа полиса осигурања за предметна возила.“, а под Б – Да поседује ручни палетарни виљушкар минималне носивости мин. 2000 кг

Доказ: Пописна листа на дан 31.12.2018.године, или рачун за купљено основно средство из 2019. године или уговор о изнајмљивању, копија одговарајућих атеста и исправности примењених мера за безбедност и заштите на раду исте.“

И у овом делу је конкурсна документација непрецизна у делу описа захтеваног виљушкара-на пример, на коју висину је потребни да виљушкар може да подигне терет и сл. И овде указујемо на све околности које смо истакли у предметном питању, па молимо наручиоца и да у овом делу измените конкурсну документацију прецизирањем техничких захтева за палетни виљушкар.

Код овога указујемо и на извесну нелогичност и несразмеру захтеване минималне носивости виљушкара (минимум 2.000 кг) и камиона (минимум 1,3 т), где се захтева већа носивост виљушкара него транспортног возила, камиона који треба да изврши коначни транспорт добара.

Поштовани,

1. Одредбом члана 76. став 2. Закона о јавним набавкама прописано је да наручилац у конкурсној документацији одређује додатне услове за учешће у поступку јавне набавке у погледу финансијског, пословног, техничког и кадровског капацитета увек када је то потребно имајући у виду предмет јавне набавке.

Одредбом члана 77. став 2. тачка 1) Закона о јавним набавкама прописано је између осталог да испуњеност услова из члана 76. став 2. овог закона понуђач може доказати достављањем доказа уз понуду као што су извештај о бонитету или скоринг издат од стране надлежног органа.

У складу са усвојеном Стратегијом развоја јавних набавки у Републици Србији коју је донела Влада Републике Србије а којом је као један од стратешких циљева реформи јавних набавки предвиђено и потпуно усаглашавање домаћих прописа са директивама и другим актима Европске уније у области јавних набавки и њихово пуно спровођење у пракси, а посебно имајући у виду чињеницу да се оцена скоринга на територији ЕУ у незанемарљиво значајној мери користи како у приватном сектору тако и у јавним набавкама обзиром да на објективан и релевантан начин исказује пословање конкретног привредног субјекта, то наручилац и даље остаје при свом додатном услову из конкурсне документације.

Како скоринг одражава оцену ризика пословања потенцијалног понуђача на основу различито категорисаних показатеља (историјат плаћања, обим и стабилност пословања, ликвидност, структуру и извор средстава, успешност и слично), то наручилац налази да је овај додатни услов финансијског капацитета од посебног

значаја за наручиоца како би исти у што већој мери био сигуран да ће уговор о јавној набавци закључити са оним понуђачем који има потребне капацитете да успешно реализује предмет конкретне јавне набавке. Ово посебно имајући у виду да лошији односно нижи ниво скоринга од траженог за сектор делатности који обухвата не само трговину већ и испоруку и монтажу и обуку, логично са собом носи одређене ризике који доводе у сумњу питање реализације предметне јавне набавке.

Приликом дефинисања овог додатног услова, наручилац је исти одредио у складу са својим објективним потребама, водећи рачуна да је у логичкој вези и сразмери са предметом јавне набавке као и да се начином на који је одређен неоправдано не ограничава конкуренција, односно да је заиста неопходан за реализацију конкретног уговора о јавној набавци.

Наведено не значи да је наручилац дужан да дефинише додатне услове на начин да захтевани капацитети одговарају сваком понуђачу понаособ. Разлика између понуђача управо постоји због неједнаког финансијског, пословног, кадровског и техничког капацитета, те је смисао прописивања додатних услова да се изврши селекција оних понуђача који с обзиром на своје капацитете могу успешно и квалитетно реализовати уговор који са њима буде закључен.

Дакле, обавеза да додатни услов не дискриминише понуђаче не значи да тражени услов може и мора да испуни сваки потенцијални понуђач који се бави делатношћу од значаја за испуњење предмета конкретне јавне набавке, већ је смисао одређивања додатних услова уопште управо у томе да у поступку јавне набавке учествују само они понуђачи који су за то заиста квалификовани и способни.

Сходно томе, и обавеза обезбеђења што је могуће веће конкуренције не може се тумачити на начин који подразумева обавезу наручиоца да сваком заинтересованом лицу омогући учешће у поступку јавне набавке, не водећи притом рачуна о сврси јавне набавке, као ни о квалитету услуга које су предмет исте.

Дакле, иако наручилац има законску обавезу да у поступку јавне набавке омогући што већу конкуренцију, он са друге стране сваки конкретни поступак јавне набавке спроводи у циљу задовољења објективних потреба, а на основу конкурсне документације којом дефинише додатне услове који одговарају таквим потребама.

Осим тога, наручилац конкурсном документацијом не захтева скоринг са највишом оценом већ је дефинисао тражени додатни услов у погледу финансијског капацитета на тај начин да потенцијални понуђач поседује скоринг оцену нивоа Б или А као основне нивое оцене веома доброг бонитета (Б) или одличног бонитета (А), при чему су свакако прихватљиви сви специфични нивои у оквиру конкурсном документацијом предвиђених основних нивоа бонитета.

Комисија Наручиоца сматра да наведено свакако није дискриминаторно постављен услов обзиром да на постојећем тржишту постоји већи број привредних субјеката који одражавају овај ниво пословања као и чињеницу да је за наручиоца од посебног значаја успешна реализација предметне јавне набавке односно сама испорука, уградња, пуштање у рад и обука запослених за рад на куhiњској опреми у његовим радним јединицама у корелацији са могућношћу наручиоца да настави са вршењем једне од својих основних делатности односно са пружањем услуге квалитетне и безбедне исхране корисника саме установе.

У вези дефинисаног периода испуњења овог додатног услова за 2015., 2016. и 2017. годину, наручилац прихватију сугестију заинтересованог лица те приступа измени конкурсне документације у том делу имајући у виду да се скоринг утврђује на основу података из финансијских извештаја за последњих пет година.

2. Потенцијални понуђач може да ангажује непосредне извршиоце по основу уговора о раду (на неодређено или одређено време) или по другом правном основу (радно ангажовање ван радног односа) а све у складу са Законом о раду и другим прописима који регулишу ову област.

За потребе конкретне јавне набавке, наруччиоцу је прихватљив сваки од модалитета радног ангажовања предвиђен Законом о раду и то како по основу уговора о раду за запослена лица са којима је потенцијални понуђач засновао радни однос тако и по основима предвиђеним члановима 197. до 202. Закона о раду односно ангажовањем лица за привремене и повремене послове, послове по основу уговора о делу, о стручном оспособљавању и усавршавању, о допунском раду.

Полазећи од обавезе уплате доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, Наручилац као доказ траженог и заиста постојећег кадровског капацитета захтева од потенцијалних понуђача да доставе копије М обрасца за запослена лица односно копије МУН образца за радно ангажована лица ван радног односа док за лица која ће потенцијални понуђач тек ангажовати за конкретан посао, Наручилац захтева копију уговора којим је лице радно ангажовано.

3. Међународни стандард ISO 50001 који је примењив на сваку организацију без обзира на њену величину или делатност а не само на организације из индустриског сектора, специфицира захтеве за успостављање, примену, одржавање и побољшавање система менаџмента енергијом, са циљем да омогући конкретној организацији да прати системски приступ у постизању константног побољшања енергетских перформанси укључујући енергетску ефикасност, коришћење и потрошњу енергије.

Предметни стандард је према јавно доступним подацима Института за стандардизацију Србије уведен за имплементацију код привредних субјеката Републике Србије још током 2012. године из чега јасно произилази да процес његовог увођења свакако није у зачетку како то наводи заинтересовано лице те да је исти присутан код сада већ значајнијег броја привредних субјеката из различитих сектора делатности.

Како се смисао дефинисања додатних услова своди на потребу наруччиоца да у поступку јавне набавке учествују само они понуђачи који су за то заиста квалификовани и способни а не свако заинтересовано лице, те како се најзначајнији део предметне јавне набавке односи на уградњу, пуштање у рад и обуку запослених за рад на кухињској опреми односно монтажу и едукацију која се тиче електричних компоненти и апарата, то Комисија наруччиоца остаје при дефинисаном захтеву додатног услова пословног капацитета да потенцијални понуђач између осталог поседује и важећи сертификат ISO 50001 за професионалну угоститељску опрему издат од акредитоване институције.

4. Комисија наруччиоца налази да није било потребно детаљно спецификовати тражени браварски алат у оквиру дефинисаног додатног услова техничког капацитета обзиром да не постоји стандардизована садржина истог а да је са друге стране опште позната чињеница шта чини основну садржину комплета браварског алата.

Имајући у виду да је неопходно поседовање одговарајућих инструмената у циљу уградње односно монтирања и пуштања у рад кухињске опреме, то је Комисија наручиоца пошла од комплета браварског алата као скупа инструмената неопходног за реализацију предметне јавне набавке чију исправност и подобност за конкретан посао потенцијални понуђачи доказују пописном листом, рачуном за купљено основно средство или уговором о изнајмљивању заједно са копијом одговарајућег атеста односно потврде о техничкој исправности и безбедности на раду.

Комисија наручиоца прихватила је сугестију заинтересованог лица у погледу недовољне прецизности и дефинисаности конкретног услова техничког капацитета и приступа изменама конкурсне документације у делу који се односи на тражени браварски алат.

5. Како се део предмета конкретне јавне набавке односи на испоруку и уградњу кухињске опреме чији поједини делови и елементи имају веће габарите и тежину у распону до 400kg, из наведеног разлога комисија Наручиоца захтева да потенцијални понуђач располаже потребним техничким капацитетом у виду поседовања ручног палетарног виљушкара који је сам по себи и без траженог посебног лица који управља моторизованим виљушкаром сасвим довољан али и неопходан за лакшу и безбедну манипулацију односно пренос делова и елемената који чине предмет ове јавне набавке од места истовара из транспортног средства до места уградње.

Међутим, приликом дефинисања техничког капацитета у том делу је дошло до очигледне омашке у броју приликом навођења минималне носивости ручног палетарног виљушкара што ће бити отклоњено изменом конкурсне документације.

Установа Геронтолошки центар Београд

в.д. директора, Срђан Димитријевић